Gazdasági események

CSOMAFÁY FERENC

Gazdasági megoldások keresése

Mihai Răzvan Ungureanu kormányfő kijelentette: A kormány ez év végéig nem fogja módosítani az adózási rendszert, hanem megoldást fog keresni az adócsalás visszaszorítására és európai alapok lehívására – ez ügyben a konzultatív tanács részéről vár javaslatokat. Ha esetleg a javaslatok alkalmatlanok lennének az eredmény felmutatására, akkor mit tenne, arról nem nyilatkozott.

Szakmai tanácsok a gazdáknak

A „Minden magyar gazda számít" címszó alatt sorra kerülő szakmai találkozókat nagy érdeklődéssel fogadták az ország 11 megyéjében. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség által szervezett gazdafórum-sorozaton szakemberek – a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium, az Országos Mezőgazdasági Szaktanácsadó Ügynökség, a Nemzeti Vidékfejlesztési Program, a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség megyei képviselői – nyújtanak számukra információkat, pályázati tanácsokat.

A szövetségi főtitkár, Kovács Péter rámutatott: az RMDSZ folyamatosan összesíti azokat az aktuális információkat, amelyek a különböző területeken tevékenykedő gazdákat érintik. „Ezeket honlapunkon, az rmdsz.ro oldalon összesítjük, ugyanitt elérhetők az ezekhez kapcsolódó háttéranyagok, különböző tudnivalók".

Vállalkozásbővítés

A bauMax ünnepélyes keretek között nyitotta meg Kolozsváron 20 millió euró költséggel felépült második üzletét, melynek alapterülete 15 000 négyzetméter. 105 alkalmazottja, 200 parkolóhelye, 30 000-féle termék ajánlata van, a beszállítók 50%-a pedig hazai. Ezzel a vállalat új munkahelyek teremtését is felajánlja. „Azok a pozitív visszajelzések, melyeket a Kolozsváron felépített bauMax üzlettől kaptunk, cégünket

arra sarkalta, építsünk egy második üzletet is Kolozsváron, így most már Bukaresten kívül az első város lett az országban, ahol két bauMax üzlet működik" – jelentette ki Nicola Szekely, a romániai bauMax vezérigazgatója.

Az első üzletet 1977. november 15-én hozták létre Ausztriában, Bruck/Mur városban. A családi vállalkozás hamar fejlődött, ma már 158 üzlete van 9 különböző országban. Az első, Ausztria határain kívül levő céget, Magyarországon építették 1991-ben. Ma már 15 üzlet hirdeti Magyarországon a bauMax-árukat, és összesen 66 Ausztriában. Ezek a számok jól mutatják, mennyire kifizetődő és jó üzlet építkezési anyagokkal kereskedni.

A vállalkozás a későbbiekben kiterjedt Közép-Európára és a Balkán irányában is: összesen 24 üzlet van Csehországban, 15 Szlovákiában, 7 Szlovéniában, 4 Bosznia-Hercegovinában, 15 Romániában, 7 Bulgáriában, 5 Törökországban. A tavalyi üzleti forgalom +3%-os növekedést mutatott, ami 1,52 milliárd eurót tesz ki. Annak köszönhetően, hogy szolgáltatásuk a legkorszerűbb, a legjobb minőségű termékeket árulják. 35 éve a „Mutasd meg, mit tudsz" program keretében kortárs művészeket segítenek elképzeléseik kivitelezésében.

Karlheinz Essl és felesége, Agnes Essi műkincseket vásárolnak. A gyűjtemény 7000 darabra felszaporodott, és 1999-ben, Bécsben Klosterneuburg városrészben az Essi Múzeumban helyezték el. Jelenleg a világ egyik legnagyobb ilyen jellegű gyűjteménye. 25 éve a bauMax 250 hátrányos helyzetű embert is alkalmaz. Az igazgatótanács elnöke, KR. Martin Essi, öt éve létrehozta az Essl Intézet Nemzetközi Díját, amelyet olyan személyiség kap meg, aki eredményesen nemzetközileg is elismert szociális eredményeket tud felmutatni. A díj értéke 1 millió euró. A 2008-ban kiosztott 1 millió euró díjat Georg Sporschili Atya vehette át, mert már 1991-ben „Concordia" címmel romániai utcagyerekeknek Ábrahám Háza névvel központot épített, ahol fiatalokat képeztek ki. Ezekből a kiképezett gyermekekből ma már 7 a bauMaxnál dolgozik, és az egyik gyermek olyan képzettséggel rendelkezik, hogy vezető funkcióban is helytáll.

A Romániai bauMaxok együttműködnek a helyi önkormányzattal. Eladással egybekötött kiállításokat, vásárokat szerveznek. 21 hátrányos

helyzetű alkalmazottjuk van. A 15 helységben 1277 személyt alkalmaztak. Az eladási hely 150 000 négyzetméter. Jelszavuk „**Mindig olcsó árak”.** A bauMax II. üzletének igazgatója, Claudiu Potfălean a kínálat bőségét, a civilizált ügyfélfogadást ígérte. Kolozsvár gazdagabb lett egy üzlettel, melyben az ígéretek szerint a kornak megfelelő árut lehet kapni, aránylag olcsón.

Hármas vásár

Az Expo Transilvania hármas vásárral várta látogatóit, a XX. alkalommal megrendezésre kerülő TIT műszaki, a XV. alkalommal megtartott Erdőgazdálkodási és Faipari, valamint a „legfiatalabb” X. Pro Invent találmányi kiállítással. Ennek köszönhető a magas részvételi szám is, 151 cég vett részt Magyarországról, Lengyelországból, Svájcból, Franciaországból, Németországból, Ausztriából, Bulgáriából, Csehországból, Moldáviából, Iránból, valamint Romániából. A látogatók megismerkedhettek a ma legkorszerűbb gépeivel, melyek minden nemzetközi elvárásnak eleget tesznek és megfelelnek. A legtöbb kiállítója a találmányi kiállításnak volt: 81, a műszakinak 56, míg az erdőgazdálkodási és faiparnak 14.

Az alábbiakban néhány kiállítóval készített beszélgetésből idézek, a teljesség igénye nélkül.

Epureanu Alexandru professzor Moldvából, Galacról jött. Azokat a szellemi termékeket hozta el, melyeket a galaciak egy éven belül kitermeltek. Rendkívül büszkén mutatta be robotjait, melyeket diákjai az ő vezetésével terveztek meg. Szerinte a felnövekvő új nemzedék minden elvárásnak eleget tud tenni. A tízéves kiállítási múlt ezt bizonyítja.

Tarján Gábor ügyvezető (Debreceni IMAtec Kft.-től) elmondása szerint a cég fő tevékenysége a gépgyártással, gépfelújítással és gépkarbantartással foglalkozó cégek számára szabványos gépelemek, emelőszemek forgalmazása, valamint csomagoló-ipari célgépek forgalmazása**,** telepítése**,** beüzemelése**.** Ezen a kiállításon három cég termékeit képviselik: a németországi és luxemburgi cégeket. Először járt Kolozsváron, és benyomásai pozitívak.

A Tool-Temp Hungaria Kft.-t Csata Ervin okleveles gépészmérnök

képviseli. A svájci székhelyű cég hőszabályozó termékeket gyárt. Amint elmondta, ilyen terméket Romániában elég sokat adtak el, de kiállítás szintjén most vannak itt először. Miként az adatok is bizonyítják, a leghatásosabb reklámmódszer a kiállítás. Molnár Zoltán, a magyarországi Tool-Temp cég vezetője szerint rendkívül jó kapcsolatokat építettek ki különböző romániai cégekkel. Azok a cégek, amelyek képesek új technológiát hozni az országba, nyílt kapukra találnak. Az együttműködés mindkét fél számára hasznos lehet. A beruházók magukra találhatnak, és a fejlődés útjára lehet lépni.

Első Erdélyi Bor, Művészet, Gasztronómia Provino Fesztivál

A Grand Hotel Napocában megrendezték az Első Erdélyi Bor, Művészet, Gasztronómia Provino Fesztiválját. A négynapos (2012. március 15–18.) rendezvényt kiállítás formájában tartották meg, melyen lehetőség nyílt eddig ismeretlen vagy legalábbis a nagyközönség számára kevésbé ismert borfajták bemutatására. Egyébként a napokra beosztott rendezvények ajánlata változatos volt. Néhány rendezvényt emelnék ki: borverseny, borkóstolás a különböző borfajtákból. Megszervezték a bortermelők közti verseny erdélyi szakaszát, melyen a versenyzők elméleti és gyakorlati próbákon kellett sikeresen szerepeljenek. Továbbá a Black@Wine Party-t, melyen a résztvevők különféle ételkülönlegességekből és az ezeknek megfelelő borfajtákból választhattak.

Az eseményre jelentkezők között volt Jászvásár (Iaşi). E város borászai először tavaly rendeztek borkóstolással kapcsolatos eseményt, mely annyira sikeres volt, hogy az idén már Kolozsvárt célozták meg a moldovai borok bemutatásával. Már csak azért is, mert Kolozsvárott, nagyváros lévén, a bort kedvelők száma a szakértők szerint is figyelemre méltó lehet.

Kolozsvárt 18 hazai bortermelő volt jelen, akik 300 borfajtát mutattak be. De jöttek Spanyolországból, Franciaországból, Ausztriából is, mindeniküknek elhozván azt a borfajtát, mellyel meg tudja győzni a fogyasztóit a borfogyasztás egyedülálló gyönyöreiről. A borfesztivál szervezői fontosnak tartják a fogyasztók kulturált borfogyasztását, ezzel kapcsolatban különbséget kell tenniük a borfajták között, fel kell ismerniük

a valódi értékét, az étkezés alkalmával fogyasztandó bor megfelelő kiválasztását.

A Provino Fesztivál szervezői partnerségi kapcsolatot alakítottak ki a kolozsvári Agrár- és Állatorvostudományi Egyetemmel, különböző interaktív rendezvényt szerveztek az érdeklődőknek a bor világában történő eseményekbe való kulturált bekapcsolódás érdekében.

A média képviselőinek továbbképzése

Az Észak-Erdélyi Fejlesztési Ügynökség, az Észak Erdélyi Regionális Központ 7. alkalommal szervezett az észak-erdélyi régióban tevékenykedő média képviselői számára kétnapos képzést (2012. március 30–31.), melynek tárgya az EU-s kérdések elméleti, illetve módszertani szempontból történő elemzése. A fő kérdés: miként lehet az EU-s kérdéseket, a Brüsszelben hozott határozatokat közelebb hozni az uniós polgárokhoz; miként tájékoztassuk a polgárokat az EU-s ügyekről és arról, hogy ezek hogyan éreztetik hatásukat a mindennapi életben.

Az EU-s kommunikáció végső célja: közelebb hozni Európát a polgárokhoz.

Gabriel Avăcăriţei újságíró, a DiGi24 gazdasági rovatának vezetője „Európa gazdasági növekedése" címmel nyilvános vitát szervezett. Különbséget tesz a gazdasági növekedés és gazdasági fejlődés között. A fenntartható fejlődés teszi lehetővé a gazdasági fejlődést. A jelenlegi válságot követő időszakban az országok különböző módozatokat alkalmaztak a válságmenedzselés érdekében. Az Amerikai Egyesült Államokban a gazdasági növekedés érdekében pénzt bocsátottak ki. Az EU-s országok erre a kihívásra másként válaszoltak. Különböző megszorítású intézkedéseket alkalmaztak a költségvetési hiány csökkentésére. Romániában a nominális bért és a nyugdíjak nominális értékét csökkentették, másrészt áremelés valósult meg.

Feltevődik a kérdés: Ezeknek az intézkedési csomagoknak a hatása hogyan érvényesül az egyének életében? Hogyan befolyásolta az egyének életminőségét? Romániában 2008-ban a külföldi beruházások gazdasági növekedést eredményeztek, majd 2009-ben gazdasági visszaesés következett be.

Most az EU-s források felhasználására esik a hangsúly. Gabriel Avăcăriţei felhívta a figyelmet a megírandó projektek kidolgozásának minőségére, fontosságára, ugyanis csak így lehetséges az EU-s alapok lehívása. Másrészt az EU-s alapok léte önmagában nem eredményez gazdasági növekedést. Erre legjobb példa Görögország, ahol nem valósult meg a fenntartható fejlődés, bár rendelkeztek EU-s pénzzel. Ezzel kapcsolatban érdekes összehasonlítást tett: hogyan tükrözi a média a válság menedzselését, a gazdasági növekedés lehetőségeit. Bizonyos médiaorgánumok sokkal felületesebb hangnemben tárgyalják a gazdaság jelenségeit, mint a gazdasági szaksajtó.

Szerinte érdemes megvitatni a következő kérdéseket: Szükséges- e minden évben gazdasági növekedést megvalósítani? Hogyan befolyásolja az élet minőséget, az emberek mindennapi életét a gazdasági növekedés? Ki milyen mértékben részesedik a gazdasági növekedésből?

Gabriel Avăcăriţei a „Polgárok Naptára" című vitaindító előadásában összehasonlította, melyek az európai polgárok érdekei, illetve hogy melyek ezen belül a román állampolgárok érdekei. Az európai polgár számára az éghajlatváltozás, a fenntartható energia, a szolidaritás tekinthető fontos értéknek. A román állampolgár számára az életszínvonal, az egészségi állapot, a gyermekek jövője, az árak szintje és a bűnözés alapvető értékek. Romániában a polgárok 41%-a teljesen megváltoztatná az életét. Más országban a lakosság 20%-a élne ezzel a lehetőséggel.

A képzés második napján Sanda Cătană, a program kivitelezési igazgatója „Észak-Erdélyben a REGIO alkalmazása" címmel tartott előadást. Adina Florea, a stratégiai és programigazgatója, a 2014–2020. közötti időszak távlatairól beszélt. Előadásában a következőket állapította meg: Románia több pénzt fizet az uniós kasszába, mint amennyit kap. Most 3,5 milliárd eurót akar felhasználni a strukturális és kohéziós alapokból.

Észak-Erdélyben a REGIO alkalmazásának eredményeit tekintette át Sanda Livia Cătana. A REGIO-ban 315 szerződést írtak alá, melyből 100-at alkalmaztak. 2007–2013 között 72 projektet fejeztek be, melyek vissza nem térítendő pénzügyi értéke 5,86 millió euró. Az alkalmazások

következtében 319 új munkahely jött létre. A következő munkaterületeket támogatták: egészségügy, építkezés, IP területet, műépítészet, mérnöki tevékenység és bútorgyártás, valamint topográfia. Ha az észak-nyugati megyék eredményeit nézzük, a legjobb eredményt Kolozs megye érte el. 22 befejezett projektje van. Őt követi Bihar 15, Máramaros 15, Szatmár 12, Zilah 8, Beszterce-Naszód 2 projekttel.

Összesen 315 aláírt finanszírozási szerződés létezik. Az igényelt pénzösszeg 410,13 millió euró. A kifizetett összeg 118,27 millió euró. Megállapította, hogy nagy figyelmet kell fordítani az európai alapok lehívására, illetve hogy sok esetben gyengék a projektek. Románia részéről az uniós alapok abszorpciós foka 25%. A legjobb eredményt ezen a területen Lengyelország érte el. Az alapok abszorpciós foka 35%.

Kolozs megyei beruházások helyzete 2012-ben

A Kolozs Megyei Tanács elnöke, Alin Tişe szerint a 2008–2012 közötti időszakban 103 millió eurót költöttek egészségügyi, illetve társadalombiztosítási beruházásra. Ezzel szemben az előző időszakban, 2004–2008 között, csak 63 millió eurót fordítottak ezekre a célokra. Az Egészségügyi Minisztérium értékelése szerint országos szinten Kolozs megye az egészségügyi beruházás szempontjából az első helyen van. Korszerűsítették az úthálózatot, a sportlétesítményeket is.

Nemzetközi Valutaalap figyelmeztetése

A FMI figyelmezteti a nyersanyagokat exportáló országokat, hogy a világgazdaság lassú fejlődése miatt a nyersanyagárak csökkenő tendenciát fognak mutatni a 2012–2013 közötti időszakban. A kőolaj ára jelentős a többi nyersanyagár megállapítása során. A háztartások nagyfokú eladósodása a gazdasági tevékenység csökkenésével társul.

Romániában alacsony az inflációs ráta

A Mediafax közlése szerint Romániában az inflációs ráta 2012 márciusában 2, 4%. Az élelmiszerárak 0,6%-kal nőttek, a nem-élelmiszer termékek ára 0,3%-kal, a szolgáltatások ára pedig 0,2%-kal nőtt. Az élelmiszertermékek közül a legnagyobb árnövekedés a tojásnál tapasztalha-

tó, 27,1%, a zöldségnél 8,7%, a gyümölcs esetében 6,8%-kal nőttek az árak. A pénzügyi elemzők szerint év végéig az inflációs ráta 3,5% lesz.

Gazdasági növekedés

A gazdasági szakértők szerint 2012. március–május időszakban növekedés várható a feldolgozóiparban és az építőiparban, az előző időszakhoz viszonyítva, az ipari termékek esetében pedig enyhe áremelkedés várható.